

CPS
Onderwijsontwikkeling en advies

Webinar Oracy

30 juni 2025

© CPS 2025

Miriam Op de Beek & Bob Coenraats

Oracy, de kracht van spreken, denken en luisteren

Wat denk jij...?

Ontwikkel de stem van alle leerlingen

CPS uitgeverij

6

CPS
Onderwijsontwikkeling en advies

Even voorstellen

Bob Coenraats

Miriam Op de Beek

© CPS 2025

7

CPS
Onderwijsontwikkeling en advies

Programma

Oracy

Onderzoeksresultaten

Succesfactoren

Wat zie je dan?

© CPS 2025

8

CPS
Onderwijsontwikkeling en advies

Programma

Oracy

Onderzoekresultaten

Succesfactoren

Wat zie je dan?

© CPS 2025

9

CPS
Onderwijsontwikkeling en advies

Kletsen of spreken?

Als jouw leerlingen in gesprek zijn in de klas, waar gaat het gesprek dan over?

© CPS 2025

10

CPS
Onderwijsontwikkeling en advies

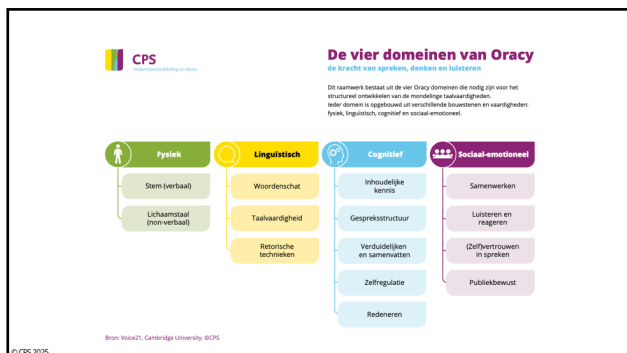
Iedere leerling kan leren om een goede spreker en luisteraar te worden

The Transformative Power of Finding Your Voice
Neil Mercer
 Neil Mercer, director of Oracy@Cambridge, Cambridge University

© CPS 2025

11

12

Herkomst Oracy

Andrew Wilkinson bedacht de term Oracy in 1960 als reactie op de toegenomen aandacht voor lezen en rekenen.

Mondelinge taalvaardigheid ➡ basisvaardigheid

© CPS 2025

13

Programma

- Oracy
- Onderzoekresultaten
- Succesfactoren
- Wat zie je dan?

© CPS 2025

14

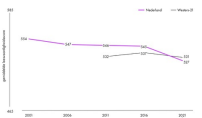
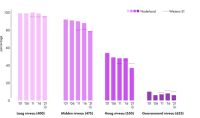

CPS
Onderwijsontwikkeling en advies

Het schoolsucces van leerlingen wordt in belangrijke mate bepaald door hun mondelinge taalvaardigheid

Bron: Onderwijskennis.nl

15

CPS
Onderwijsontwikkeling en advies

PIRLS paniek

© CPS 2025

16

CPS
Onderwijsontwikkeling en advies

Oral language interventions

Very high impact for very low cost based on extensive evidence

Evidence strength ⓘ

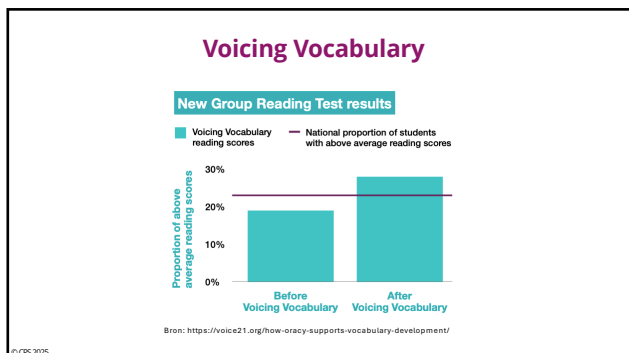
Impact (months) ⓘ

+6 months

© CPS 2025

Oral language interventions (EEF)

17

19

CPS
Crisis- en veiligheidsplan en advies

SLO Definitieve conceptkerndoelen Nederlands

Herziene versie 2025
Inclusief toelichtingsdocument

© CPS 2025

20

Overzicht van herziene kerndoelen

Primaire onderwijs	Secundaire onderwijs
1. Taal en communicatie 1.1. Taal en communicatie in het dagelijks leven 1.2. Taal en communicatie in de samenleving 1.3. Taal en communicatie in de cultuur	1. Taal en communicatie 1.1. Taal en communicatie in het dagelijks leven 1.2. Taal en communicatie in de samenleving 1.3. Taal en communicatie in de cultuur
2. Literatuur 2.1. Literatuur in het dagelijks leven 2.2. Literatuur in de samenleving 2.3. Literatuur in de cultuur	2. Literatuur 2.1. Literatuur in het dagelijks leven 2.2. Literatuur in de samenleving 2.3. Literatuur in de cultuur
3. Overlevingsvaardigheden 3.1. Overlevingsvaardigheden in het dagelijks leven 3.2. Overlevingsvaardigheden in de samenleving 3.3. Overlevingsvaardigheden in de cultuur	3. Overlevingsvaardigheden 3.1. Overlevingsvaardigheden in het dagelijks leven 3.2. Overlevingsvaardigheden in de samenleving 3.3. Overlevingsvaardigheden in de cultuur

© CPS 2025

21

➔ **Kerdoel 4**
De leerling voert gesprekken:
A. Doelgericht gesprekken voeren
B. Gesprekken voeren om te leren

➔ **NRO Leidraad groep 3 t/m 8**
Aanbeveling 3

Laat leerlingen in gesprek gaan over teksten. Ideeën uitwisselen over een tekst draagt bij aan het leesbegrip van leerlingen.

22

CPS
Onderwijsontwikkeling en advies

Oracy
Werken aan drie elementen

© CPS 2025

26

CPS
Onderwijsontwikkeling en advies

Programma

Oracy

Onderzoekresultaten

Succesfactoren

Wat zie je dan?

© CPS 2025

27

CPS
Onderwijsontwikkeling en advies

De sleutel tot succes

- Bij ieder leerdoel is er een **mondeling fundament**
- Bij iedere leeractiviteit is er **spreekruimte** voor **alle** leerlingen
- Bij spreekruimte **denken** leerlingen hardop **samen**

© CPS 2025

28

CPS
Onderwijsontwikkeling en advies

Sleutel 1: Gewoontevorming

- Spreekstarters
- Gespreks-structuren
- Routines
- Spelregels

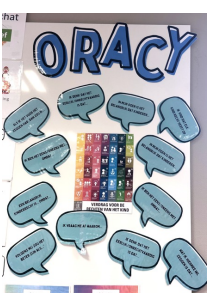
© CPS 2025

29

CPS
Onderwijsontwikkeling en advies

Sleutel 2 Spreekcultuur

- De leerkracht als aanjager van kwalitatieve interactie
- Iedereen krijgt denktijd en spreektijd
- Geen goed of fout antwoord

© CPS 2025

30

CPS
Onderwijsontwikkeling en advies

Sleutel 3: Denkleergesprekken

'Ask authentic questions and follow up students responses'
Alexander (2020)

© CPS 2025

31

CPS
Onderwijsontwikkeling en advies

Voorbeeld

Leerkracht:
"Wat gebeurt er als water kookt?"

Leerling:
"Je ziet het water bubbelen."

Leerkracht:
"... .."

© CPS 2025

32

CPS
Onderwijsontwikkeling en advies

Reageren?

- Stilte
- Herhalen
- Herformuleren
- Doorvragen

© CPS 2025

33

Sleutel 4: Samen spreken

Samen in een goed gesprek

- We laten zien dat we luisteren
- We respecteren ideeën van anderen
- We ondersteunen en onderzoeken ideeën en leren zo samen meer
- We mogen het eens en onenig zijn met elkaar
- We nodigen anderen uit bij ons gesprek
- We zorgen dat iedereen het gesprek met een goed gevoel afsluit

Startzinnen voor een goed gesprek

- Ik voorraad dat...
- Ik heb het al eens eerder gezien, maar...
- Naar mijn mening...
- Ik denk dat... wel...
- De reden hiervoor is...
- Aan de ene kant... aan de andere kant...
- Vragen mij...

© CPS 2025

34

Gespreksrollen

Starter

Bouwer

Uitdager

Verhelderend

Samenvatter

Doelvrag

STEL VRAGEN AAN ELKAAR.
ER IS GEEN GOED OF FOET
ANTWOORD!

© CPS 2025

36

CPS
Onderwijsontwikkeling en advies

Luisterstuur

© CPS 2025

37

CPS
Onderwijsontwikkeling en advies

Sleutel 5: de inhoud

REGEN KOMT ALLEEN
UIT DE ZEE

WOLKEN ZIJN
WATERDRUPPELS DIE
VERDAMPEN

WATER VERDUNST
IN DE LUCHT ALS HET
DROOG IS

© CPS 2025

38

CPS

Sleutel 6: reflectie

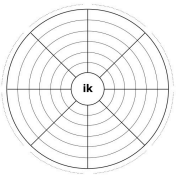
Rubric Oracy

Reflectiecirkel Oracy

Competentie	Oracy	Deelcompetentie	Oracy	Deelcompetentie
1. Preken				
2. Argumenteren				
3. Overtuigen				
4. Beoordelen				

Oracy is een leerplan voor de basisschool. Het is een leerplan voor de basisschool. Het is een leerplan voor de basisschool.

© CPS 2025

Oracy is een leerplan voor de basisschool. Het is een leerplan voor de basisschool. Het is een leerplan voor de basisschool.

© CPS 2025

41

10

pijlers

Pijlers voor mondelinge taalvaardigheid	
Schoolniveau	Leerkrachtniveau
De school heeft een visie op Oracy	De leerkracht stelt hoge verwachtingen en doelen ten aanzien van mondelinge taalvaardigheid
De school bouwt aan een cultuur van Oracy	De leerkracht ziet elke stem als waardevol
De school heeft een doorlopende leerlijn voor Oracy	De leerkracht geeft expliciet les in 'leren spreken, leren door te spreken en leren over spreken'
De school waardeert Oracy als belangrijkste bouwsteen voor het leren	De leerkracht borgt Oracy in het aanbod om leeropbrengsten te verhogen
De school gebruikt Oracy als instrument om leeropbrengsten te vergroten	De leerkracht analyseert en evalueert de voortgang in Oracy

Figuur 3.1 Rubric Oracy (CPS, 2021).

© CPS 2025

43

CPS
Onderwijsontwikkeling en advies

Programma

Oracy

Onderzoeksresultaten

Succesfactoren

Wat zie je dan?

© CPS 2025

44

JE HOORT DE STILLERE
LEERLINGEN NU VEEL MEER. ZE
HEBBEN VEEL TE VERTELLEN! ALS
ZE DE KANS MAAR KRIJGEN...

LEERLINGEN SPREKEN IN
LANGERE ZINNEN EN MET
MEER ZELFVERTROUWEN

© CPS 2025

45

CPS
Onderwijsontwikkeling en advies

In de school

- Samen denken en leren van elkaar
- Stille leerlingen die je nu hoort
- Goede luisteraars
- Betrokkenheid en plezier!

© CPS 2025

46

CPS
Onderwijsontwikkeling en advies

Oral language interventions

Very high impact for very low cost based on extensive evidence

Evidence strength ⓘ

Impact (months) ⓘ

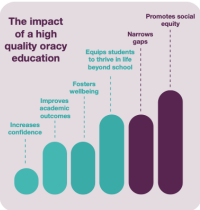
© CPS 2025
Oral language interventions (EEF)

47

CPS
Onderwijsontwikkeling en advies

Oracy

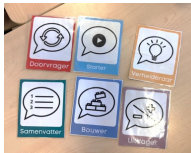
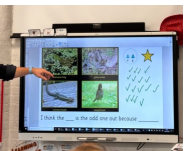
1. Zelfvertrouwen van de leerling
2. Cognitieve resultaten
3. Welzijn van leerlingen
4. Vaardigheden voor het leven
5. Kansengelijkheid
6. Sociale gelijkheid

© CPS 2025

48

© CPS 2025

49

CPS
Onderwijsontwikkeling en advies

Meer leren?

Bespreek samen eens:

www.oracy.nl

Miriam Op de Beek
Bob Coenraats

Miriam Op de Beek & Bob Coenraats

**Oracy, de kracht
van spreken,
denken
en luisteren**

© CPS 2025
